

presto Nemačije, avstro-ogrsko monarhija pa je bila uničena. V sedanosti so svareči primer Japonci. Ako ne bi bili pričakovali, da bodo Kitajci kmalu prisilili na kolena, ne bi začeli proti njim osvajačne vojne. Pa so jih nade prevarile. Čim dalje traja vojna, tem bolj se končna zmaga odmika od Japoncev ter se nagiba na stran Kitajcev. Vojna je hazardna igra. Še ena činjenica je, katere sila odločilno vpliva na vprašanje ohranitve miru v Evropi, in to je uvedba (vsaj delna) vojaške obveznosti v Angliji. Tako se bo z vpoklicem rekrutov ustanovil kader, ki bo v najkrajšem času lahko izvežbal okoli dva milijona vojakov. S tem je dana možnost, da bo v najkrajšem času izvežbanih 23 novih divizij, ki

jih bo Anglija v primeru vojne lahko nemudoma poslala na pomoč svojim zaveznikom. Slične sklepe sta tudi storili vladi Avstralije in južne Afrike, ki sta važna dela britanskega svetovnega imperija (države). Prej sta Anglija in Francija, ki sta bili nezadostno oboroženi, mogli vreči na tehtnico, ki odloča o miru ali o vojni, samo besede, ki ne vzbujajo ne strahu ne zupanja. Sedaj pa moreta na to tehtnico vreči nekaj, kar je bolj učinkovito, in to je meč. In vprav ravno to oboroženosti in vojaške sile med obema velikima taboroma, na katera se danes delijo velesile (na eni strani Anglija in Francija z zavezniki, na drugi strani Nemčija in Italija), je trdno jamstvo miru v Evropi.

Naš zunanji minister v Berlinu

Zadnjič smo poročali o bivanju našega zunanjega ministra dr. Aleksandra Cincar-Markovića v Benetkah, kjer je imel važne razgovore z italijanskim zunanjim ministrom Ciano.

Dogodki 25. aprila

Dne 25. aprila se je odpeljal dr. Marković na povabilo nemškega zunanjega ministra Ribbentropa z letalom v spremstvu nemškega poslanika v Beogradu v Berlin. V nemški prestolnici je sprejel zastopnika Jugoslavije 25. aprila ob pol sedmih zvečer nemški zunanji minister. Oba zunanja ministra sta se dalje časa razgovarjala o vseh važnih vprašanjih, ki zanimajo Jugoslavijo in Nemčijo. Razgovor se je vršil v prijateljskem duhu in je dokazal soglasje glede zadev, ki se tičejo obeh držav. Omenjenemu razgovoru je sledila večerja, katero je priredil nemški zunanji minister v počastitev jugoslovanskega tovariša. Ob tej priliki je napil Ribbentrop prijateljstvu Jugoslavije in našemu kraljevskemu domu z naslednjimi besedami:

»Gospod minister! V veliko veselje mi je pozdraviti vašo ekscelenco v svojstvu zunanjega ministra Jugoslavije. Rad se spominjam časov, ko ste se kot poslanik v Berlinu trudili za okrepitev jugoslovansko-nemškega prijateljstva. Prepričan sem, da bodo odkritosrčni razgovori okrepili še bolj odnošaje med našima dvema narodoma na političnem, gospodarskem in kulturnem področju in da se bodo ti odnošaji utrdili v sodelovanju in popolnem zaupanju. To sodelovanje, srečno podprto z našim novo

ustvarjenim sosedstvom, je najboljšje zagotovilo za nadaljnji dober razvoj prijateljskih odnošajev med našima dvema državama. Dvigam kozarec na zdravje Nj. Vel. kralja Petra II., na srečo Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ter na srečo in uspeh jugoslovanskega ljudstva ter na vašo osebno srečo!«

Na to napitnico se je dr. Marković zahvalil za prisrčni sprejem in za ljubeznive besede nemškega zunanjega ministra in je dvignil kozarec na zdravje kanclerja A. Hitlerja in na srečo in uspeh velikega nemškega naroda.

V Berlinu dne 26. aprila

V sredo, 26. aprila, ob 11 dopoldne je položil naš zunanji minister na slovesen način venec v jugoslovanskih barvah na grob neznanega vojaka. Ob tej priliki mu je izkazalo nemško vojaštvo čast. Po položitvi venca je sprejel dr. Markovića nemški kancler Hitler v navzočnosti nemškega zunanjega ministra, ki je po avdienci priredil našemu zunanjemu ministru kosilo na svojem posestvu. Popoldne sta zunanja ministra nadaljevala z razgovori.

Iste dne se je razgovarjal dr. Marković dve uri o sodelovanju Jugoslavije z Nemčijo z nemškim ministrskim predsednikom in general-feldmaršalom Göringom.

Dne 27. aprila je bil obisk našega zunanjega ministra v Berlinu končan in je dr. Marković ob pol dvanajstih dopoldne odpotoval s svojim letalom iz Berlina v Beograd.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Posojili za zboljšanje cest in ureditev kmetijske šole. Finančni minister je odobril dravski banovini posojilo 25 milijonov dinarjev za zboljšanje cest v Sloveniji. Dalje je odobril dravski banovini najetje posojila 2.900.000 din za zgraditev in ureditev kmetijske šole za planinsko gospodarstvo v Poljčah.

V DRUGIH DRŽAVAH

Nova češka vlada. Sporazumno z nemškim pokroviteljem je predsednik države dr. Hacha imenoval novo češko vlado pod predsedstvom generala Eliasa, ki je obenem tudi notranji minister. Nova vlada ima devet ministrov. Prejšnji češki zunanji minister dr. Chalkowski je imenovan za

poslanika češkega in moravskega protektorata v Berlinu.

Kancler Hitler odgovoril amerškemu predsedniku Rooseveltu v rajstagu. Naš list je že pisal o mirovni spomenici predsednika ameriških Združenih držav, katero je naslovil pred nedavnim na Mussolinija in Hitlerja. Nemški kancler je sklical za 28. april državni zbor ali rajstag, na katerem je v dolgem govoru opravičeval dosedanje nastopanje Nemčije pod njegovim vodstvom in je ob koncu zavrnil Rooseveltovo spomenico. V svojem govoru je omenil tudi Jugoslavijo, s katero imajo Nemci čast živeti v prijateljstvu. Češko-Slovaška je bila zbrisana, ker je tvorila »izhodno točko« za napad na Nemčijo. Hitler je tudi podrobno naštel, koliko je Nem-

čija zaplenila po zasedbi na Češkem in Moravskem raznega najmodernejšega orožja ter vsakovrstnega vojnega materiala. Hitler je razlagal na dolgo razmerje med Nemčijo ter Anglijo in je govoril tudi o sporu med Poljsko in Nemčijo radi pristanišča Gdansk. Hitler je v svojem govoru odpovedal svojčas s poljskim maršalom Pilsudskim sklenjeni dogovor, ker je bil enostransko kršen in ne obstoja več. Posebno je poudaril kancler trdno zvezo med Nemčijo, Italijo, Japonsko in Španijo. Proti koncu dve in pol ure trajajočega govora je Hitler podrobno zavrnil Rooseveltove očitke in nasvete Nemčiji.

Izjava nove belgijske vlade. Nova belgijska vlada pod predsedstvom katoliškega senatorja Pierlota se je predstavila s posebno izjavo ali deklaracijo poslanski zbornici 25. aprila. Ministrski predsednik je izjavil, da bo njegova vlada predvsem organizirala varnost države. Njena politika se bo gibal v treh smereh: ohranila bo belgijsko neodvisnost, spremenila bo ustavni režim v smislu točnega in odločnega izvajanja njegovih osnovnih zakonov in finančno ter gospodarsko obnovo naroda in države. V zunanje-političnem oziru se bo nova vlada držala smernic prejšnjih vlad, kakor jih je dal kralj. Nova vlada bo izpopolnila narodno obrambo in bo zastavila vse sile, da utrdi belgijsko varnost. Končno je poudaril novi ministrski predsednik v svoji izjavi, da bo zahteval od parlamenta posebna pooblastila za vojaške in finančne ukrepe. Ta pooblastila je nova vlada 26. aprila tudi že prejela.

Krog novega angleškega proračuna. Angleški finančni minister je govoril dne 25. aprila v spodnji zbornici o novem državnem proračunu. Za njegov govor je vladalo največje zanimanje. Finančni minister Simon je začel svojo razlago o proračunu z ugotovitvijo, da je novi proračun 20 krat večji od proračuna, ki ga je predložil leta 1853 Gladston, ko je predlagal, da se ukine pridobinski davek. V preteklem letu je izdala Anglija za narodno obrambo 400 milijonov funtov šterlingov, dočim je znašal tozadevni izdatek v prejšnjem letu 265,5 milijona. Skupni izdatki v proračunu za leto 1939/40 znašajo 922 milijonov funtov šterlingov. V to vsoto pa niso všteti dopolnilni izdatki za narodno obrambo, ki bodo znašali po dosedanjih cenitvah s skupnimi izdatki za obrambo krog 675 milijonov funtov. Davčni obvezniki bodo morali letos plačati 942 milijonov funtov šterlingov (234 milijard dinarjev), ostali izdatki se bodo krili s posojili. Anglija bo morala vpeljati nove davke na filme, fotografske potrebščine, na avtomobile, na tobak ter na sladkor. Obramba države bo veljala vsakega prebivalca letno 13 funtov šterlingov.

Diktatura v južno-ameriški državi Boliviji. Iz prestolnice južno-ameriške Bolivije je prodrila 25. aprila v svet vest, da je bila tamkaj proglašena diktatura. Ministrski predsednik Busch je izvršil prevrat povsem nenadoma. V parlamentu je imel govor, v katerem je na lastno pest proglasil razpustitev parlamenta. Hkratu je samega sebe proglasil za diktatorja države. V proglasu, ki ga je izdal novi diktator, naglašja, da bo novi režim izvajal politično, finančno in socialno diktaturo brez desničarskih in levičarskih stremljenj. Proglas pravi, da je namen novega režima napredek Bolivije.